

1. राजन्, आत्मन्, यत्, विद्वस्, भवत् शब्दों के रूप लिखें।
2. पत्, स्मृ, हस्, रक्ष, स्था क्रुध, श्रु एवं आप् धातुओं के रूप लोट् तथा विधिलिङ् लकारों में लिखें।
3. नी, हृ, भज्, (लट्, लृट् एवं लङ्) लकारों में लिखें।
4. नीचे लिखे शब्दों के साथ संख्याशब्दों का प्रयोग करें—
1—वृक्षः 1—लता 2—पुष्पे 2—बालाभ्याम् 2—युवकयोः 3—पुरुषाणाम् 4—फलेषु 3—शिक्षिकाभ्यः 3—नेत्राणि।
5. समय को संस्कृत में लिखकर रिक्तस्थान पूर्ति करें—
क) रमेशः—5:15 वादने उत्तिष्ठति।
ख) सः—5:30 वादने व्यायामं करोति।
ग) —6:00 वादने स्नानं करोति।
घ) —6:45 वादने विद्यालयं गच्छति।
ङ) —2:00 वादने विद्यालयात् आगच्छति।
6. मंजूषा की सहायता से पत्र पूरा करें—

छात्रावासात्
हरिनगरम्
तिथिः—

पूज्य पितृमहोदय! चरणवन्दना।
अत्र कुशलं तत्रास्तु।

अद्य अहं भवन्तं निवेदयामि यत् अस्माकं विद्यालये ह्यः भाषणप्रतियोगिता 1. — | अहमपि 2. —
— भागं गृहीतवान्। मम विषयः आसीत् 3. — | 4. — मम भाषणं प्रशंसितवन्तः।
अहमपि 5. — प्राप्तवान्। अन्ते 6. — भाषणम् अभवत्। आशासे भवान् अपि 7. — भविष्यति।
8 —
अनूपः।

मंजूषा — आयोजिता, पर्यावरणसुरक्षा, भवतः पुत्रः, प्रतियोगितायां, प्रसन्नः,
पुरस्कारं, निर्णायकः, मुख्यातिथेः।

7. 'प्रयत्नशीलानां देवोऽपि सहायकः' पाठ का सारांश एवं शिक्षा अपने शब्दों में लिखें।
8. उचित विकल्पों का चयन करते हुए रेखांकित पदों को शुद्ध करें—
क) तत्र त्रयः बालिकाः सन्ति। (त्रीणि/तिस्रः/त्रीन्)
ख) अहं रामस्य सह गच्छामि। (रामं/ रामेण/ रामाय)

- ग) माम् पठनं रोचते । (मया/अस्मद्/मह्यम्)
घ) ते मित्राः सन्ति । (मित्रैः/मित्राणि/मित्रेभ्यः)
ङ) सः तेन बिभेति । (तस्मै/तस्मात्/तम्)
9. निम्नलिखित पदों से एक— एक वाक्य बनाएं—
मह्यम्, वर्षायाः, हर्षेण, कार्यम्, गन्तुम् ।
10. निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर प्रश्नों के यथानिर्देश उत्तर दें—
प्रचीनकालात् एव वृक्षाणां महत्वम् अस्ति । वृक्षाः अस्माकं मित्राणि सन्ति । वृक्षाः अस्मभ्यं फलानि पुष्पाणि च यच्छन्ति ।
वृक्षाः प्राणिनाम् उपकारं कुर्वन्ति । प्राणधारणे च सहायतां कुर्वन्ति ।
- क) एक पद मे उत्तर दें—
प्राणधारणे के सहायतां कुर्वन्ति?
- ख) एक वाक्य में उत्तर दें—
वृक्षाः प्राणिनाम् उपकारं कथं कुर्वन्ति?
- ग) 'यच्छन्ति' इति पदस्य कर्ता अस्ति—
i) वृक्षाः ii) पुष्पाणि iii) फलानि ।
- घ) 'प्राणधारणे' इति पदे विभक्तिः अस्ति —
i) प्रथमा ii) सप्तमी iii) षष्ठी ।
- ङ) 'करोति' पदे धातुः अस्ति—
i) कृ ii) क्री iii) कर् ।
11. 'साहित्य—सुधा' पाठ के किन्हीं तीन श्लोकों को लिखकर याद करें ।
12. रेखांकित पदों से प्रश्ननिर्माण करें—
क) ईश्वरः साधवे दर्शनं ददाति ।
ख) तस्य स्मृतिः सुरक्षिता अस्ति ।
ग) दशरथस्य चत्वारः पुत्राः आसन् ।
घ) सा पंचवादने उत्तिष्ठति ।
ङ) भारते विविधा संस्कृतिः अस्ति ।